

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від 02 вересня 2021 року
(протокол № 1)

ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ

(назва освітнього компоненту)

**ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни**

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

Бердянськ 2021 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Віталій ОСІПОВ, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації, кандидат наук з фізичного виховання та спорту (24.00.03 фізична реабілітація)

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету “ 20 ” серпня 2021 року, протокол № 1.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни *«Пропедевтика внутрішніх хвороб»* складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія та освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом навчальної дисципліни є вивчення принципів діагностики захворювань внутрішніх органів.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна базується на попередньо вивчених дисциплінах «нормальна анатомія», «загальна фізіологія», «патологічна фізіологія»; а також закладає основи для подальшого засвоєння профільних професійно-практичних дисциплін, таких як «основи кардіології та пульмонології», «клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної системи», «клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни *«Пропедевтика внутрішніх хвороб»* є формування в здобувачів вищої освіти визначених освітньо-професійною програмою спеціальних (фахових) компетентностей, формування системи професійних знань, умінь, навичок і комунікацій, що необхідні фахівцю з фізичної терапії, ерготерапії під час реабілітаційного процесу для вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із захворюваннями внутрішніх органів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни *«Пропедевтика внутрішніх хвороб»* є :

- ✓ проведення опитування та фізикального обстеження хворих та аналіз їх результатів в клініці внутрішніх хвороб;
- ✓ аналіз результатів основних лабораторних та інструментальних методів дослідження;
- ✓ визначення провідних симптомів та синдромів у клініці внутрішніх хвороб.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких загальних і спеціальних (фахових) компетентностей:

Загально-професійні компетентності:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування,

документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

Демонструвати такі результати навчання (ПР):

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4/120 (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ в клініку внутрішніх хвороб. Основні правила розпитування хворих. Схема історії хвороби.

Тема 2. Фізикальні методи обстеження. Загальний огляд хворого. Аускультация. Пальпація. Перкусія.

Тема 3. Симптоми та синдроми при захворюваннях дихальної системи. Методи клінічного, лабораторного та інструментального обстеження дихальної системи.

Тема 4. Симптоми та синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи. Методи клінічного, лабораторного та інструментального обстеження дихальної системи.

Тема 5. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях шлунка та кишківника. Методи клінічного, лабораторного та інструментального обстеження.

Тема 6. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях гепато-біліарної системи. Методи клінічного, лабораторного та інструментального обстеження.

Тема 7. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях нирок. Методи

клінічного, лабораторного та інструментального обстеження.

Тема 8. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях обміну речовин.
Методи клінічного, лабораторного та інструментального обстеження.

3. Рекомендована література

Базова

1. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник / І М Григус. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 170 с.
2. Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ : пер. з рос. / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. — 2-е видання. — Вінниця: Нова книга, 2019. — 520 с.
3. Кумар В. Основи патології за Роббінсом: пер. 10-го англ. вид / В. Кумар, А.К. Аббас, Д.К. Астер. — К. : Медицина, 2018. — 420 с.
4. Осіпов В.М. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: методичний посіб. / В.М.Осіпов /. — Бердянськ: ТОВ «Модем», 2015. — 87 с.
5. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: навч. посіб. / Т.Бойчук, М.Голубєва, О.Левандовський, Л.Войчишин. — Л.: ЗУКЦ, 2010. — 240 с.
6. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчук, Д.В.Вакуленко; за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. — Тернопіль: ТДМУ, 2019. — 372 с.
7. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник + DVD-ROM / за ред. проф. О. Г. Яворського. — 5-е видання. — К. : Медицина, 2018. — 552 с.
8. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник для ст-ів ВМНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткачова. — Вінниця : Нова книга, 2018. — Т. 1. — 640 с.
9. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник для ст-ів ВМНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткачова. — Вінниця : Нова книга, 2017. — Т. 2. — 784 с.
10. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник для ст-ів ВМНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткачова. — Вінниця : Нова книга, 2018. — Т. 3. — 1006 с.

Допоміжна

11. Анатомія людини: у 3-х томах: підручник для ст-ів ВМНЗ 4-го рівня акредитації / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін, А. І. Парахін, О. І. Ковальчук ; за ред. А. С. Головацького, В. Г. Черкасова. — 7-е видання. — Вінниця: Нова книга, 2018. — Т. 1. — 368 с.
12. Апанасенко Г.Л. Санология. Основы управления здоровьем / Г.Л. Апанасенко, Л.А. Попова, А.В. Магльований. — LAMBERT Academic Publishing, 2012. — 404 с.
13. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я: МКФ / переклад на укр. мову (Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449)). — Всесвітня організація охорони здоров'я. — 1048 с.
14. Маліков М.В., Сватсьєв А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. — 227 с.
15. Спортивна медицина: Підручник / За заг. ред. В.М.Сокрута. — Донецьк: «Каштан», 2013. — 472 с.

16. Хвороби органів дихання: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ / Р. М. Федорів, М. С. Регеда, І. Г. Гайдучок, А. Л. Філіпюк, Р. Ю. Грицко. — Львів : Магнолія 2006, 2019. — 2019 с.

17. Філімонов В.І. Клінічна фізіологія: підруч. для ст-ів ВМНЗ / В.І. Філімонов. — К. : Медицина, 2013. — 736 с.

18. Фізіотерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Фізіотерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету / Швесткова О, Сладкова Петра та кол. перекл. з чеської, Київ, 2019. – 196 с.

4. Методи навчання:

1) *За джерелами передачі й характером сприйняття інформації :*

- ✓ словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда;
- ✓ наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- ✓ практичні: практичні роботи, дослідні роботи.

2) *Методи стимулювання навчальної діяльності:*

- ✓ навчальна дискусія – суперечка, обговорення будь-якого питання з навчального матеріалу;
- ✓ створення клінічної ситуації в процесі викладання навчального матеріалу – використання клінічних випадків.

3) *Методи контролю і самоконтролю у навчанні:*

- ✓ усний контроль;
- ✓ письмовий контроль;
- ✓ тестовий контроль.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

6. Система оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролем.

Поточний контроль включає бали за роботу на лекціях, практичних, лабораторних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни результатів навчання. Формою семестрового контролю з навчальної дисципліни є залік.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний контроль і виставляється за 100-бальною шкалою (від 1 до 100).

Шкала оцінювання:

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C

58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F з обов'язковим повторним вивченням ОК